

**POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO BÝVALÝCH URBARIALISTOV
OBCE PRIBYLINA**

Obecná ulica 384/6, 032 42 Příbylina

Správa o činnosti výboru a plnení úloh vyplývajúcich z Programu starostlivosti o les v roku 2020

Správa o činnosti výboru PSBU a plnení úloh vyplývajúcich z Programu starostlivosti o les v roku 2021

1 Úvod

Vážení členovia pozemkového spoločenstva, dovoľte nám, aby sme vás informoval o činnosti PSBU v uplynulom roku. Rok 2020 bol pre naše pozemkové spoločenstvo mimoriadne problematický. A to nie len pre pandémiu, ktorá aj nám komplikovala organizáciu prác. Najväčšie problémy, s obrovským ekonomickým dopadom nám spôsobila novela zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v dôsledku ktorej sme nemohli spracovávať kalamitnú drevnú hmotu. Práve táto skutočnosť viedla k tomu, že naše pozemkové spoločenstvo nedokáže v tomto roku vyplácať hospodárske podiely na zisku (dividendy). Bohužiaľ, je uvedená novela zákona len predzvesťou oveľa väčších zmien, ktoré v najbližšej budúcnosti prebehnú v sektore klasického hospodárenia v lesoch. V tomto kontexte sa Vám chceme v mene výboru pozemkového spoločenstva poďakovať za aktivitu, ktorú ste vyvinuli pri získavaní podpisov k petícii „Mor ho! Za záchranu lesa, vody v procese klimatických zmien a odstránenie ohrozenia človeka v prírode“. Podarilo sa Vám zozbierať skoro 2000 podpisov, čo bolo najviac zo všetkých oslovených pozemkových spoločenstiev. Zároveň si Vás dovoľujeme informovať, že petičný výbor stále pokračuje v získavaní ďalších podpisov, pričom daná petícia bude veľmi silným nástrojom za práva súkromných majiteľov lesov v budúcom období.

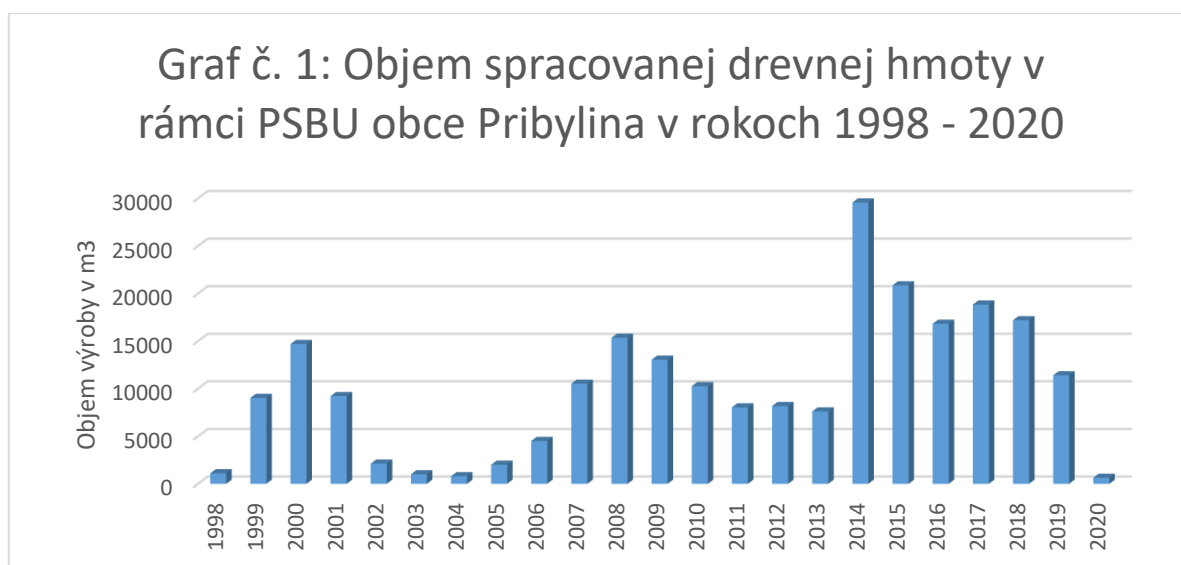
2 Činnosť výboru a personál pozemkového spoločenstva

Výbor pozemkového spoločenstva v roku 2020 pracoval v zložení: Ing. Michal Králik – predseda, Ing. Vladimír Cisár – podpredseda, Mgr. Vladimír Jurík – tajomník, Ľuboš Bobrik – člen, Branislav Jurík – člen, Stanislav Mikuš – člen, Marek Pozor – člen. Výbor zasadal celkovo 14 krát (z toho 9 krát normálne a 5 krát rokoval Per rollam) a prijal 166 uznesení, ktoré boli splnené. Priemerná účasť na zasadnutiach výboru predstavovala 80 %. Zasadnutí výboru sa zúčastňovala aj predsedníčka dozornej rady Mgr. Dagmar Jurčová.

V kontexte vývoja situácie s obmedzením ťažieb, ako aj celkovej ekonomickej situácie spoločenstva, pristúpil výbor k redukcii počtu zamestnancov. K 31.8.2020 bol ukončeným pracovný pomer s lesníkom p. Jánom Čatlošom. V zmysle § 47 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch, je naše pozemkové spoločenstvo vzhľadom na obhospodarovanú výmeru povinné zamestnávať okrem odborného lesného hospodára ešte jednu osobu s minimálne s úplným stredným odborným vzdelaním lesníckeho zamerania. Z uvedeného dôvodu začal funkciu lesníka vykonávať predseda spoločenstva Ing. Michal Králik, bez nároku na navýšenie mzdy.

3 Ťažba dreva, spracovanie kalamity

V roku 2020 sme spracovali celkove **634,33 m³** drevnej hmoty. Uvedený objem predstavuje iba 5,5 % objemu drevnej hmoty spracovanej v roku 2019 (viď graf č. 1). Jedná sa o historicky najnižší objem spracovanej drevnej hmoty v histórii nášho pozemkového spoločenstva. Táto situácia nastala v dôsledku novely zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, ktorá vstúpila do platnosti 1.1.2020. V zmysle § 13 a 14 uvedenej novely je spracovanie kalamitnej drevnej hmoty možné len na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody. Pozemkové spoločenstvo nahlásilo v termíne od 1.1.2020 celkove vznik kalamity v 59 porastoch v objeme 2070 m³. Súhlas organizácie a orgánu ochrany prírody bol udelený len pre 9 porastov. V prípade ostatných porastov bolo Okresným úradom Liptovský Mikuláš, Odborom starostlivosti o životné prostredie vydané predbežné opatrenie, na základe ktorého pozemkové spoločenstvo nesmie vykonať spracovanie kalamitnej drevnej hmoty až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Tu do schvaľovacieho procesu zasiahli mimovládne organizácie, ktoré svojimi obštrukciami v konaní spôsobili, že do dnešného dňa rozhodnutie o povolení spracovania kalamity nenadobudlo právoplatnosť. Bohužiaľ musíme konštatovať, že v prípade hmoty ktorú nám nebolo umožnené spracovať, sa väčšinou jedná o vetrovú kalamitu, s minimálnym poškodením dreva v dobe vzniku, ako aj minimálnymi nákladmi potrebnými na jej spracovanie, nakoľko sa nachádza v tesnej blízkosti lesných ciest. Z uvedeného dôvodu naše pozemkové spoločenstvo v roku 2021 podnikne všetky kroky, pri uplatnení si ujmy za poškodenie kvality drevnej hmoty.

3.1 Výroba

V roku 2020 sa celý objem výroby sústredil na spracovávanie drevnej hmoty suchárov, aktívnych chrobačiarov (drevnej hmoty napadnutej podkôrnym hmyzom) a drevnej hmoty z vetrovej kalamity zo zimného obdobia. Organizácia ťažbových prác prebiehala podľa vydávaných povolení na spracovávanie kalamity zo stany orgánov ochrany prírody. Z predpokladaného objemu ťažby 8.000 m³ bolo realizovaných iba 8 %. Mesačné výkony boli v roku 2020 rozdielne, pričom najvyšší výkon sme dosiahli v decembri, kedy tento predstavoval 134 m³. **Celkový objem spracovanej kalamity v roku 2020 je 634,33 m³.**

Bohužiaľ, vyššie uvedené opatrenia rezortu životného prostredia nám zobrali všetky možnosti aktívneho boja s podkôrnym hmyzom. Úspechy klasických metód ochrany lesa voči podkôrnemu hmyzu sa prejavili výrazným poklesom kalamitných ťažieb v rokoch 2018 a 2019, pričom úplne najnižšiu úroveň by táto dosiahla v roku 2020. Vzhľadom na skutočnosť, že sa v minulom roku nemohlo spracovávať kalamitné drevo, poslúžilo toto ako ideálny substrát pre vývoj 2 generácií lykožrútov, čo sa v plnej miere prejaví v jeho opätovnom premnožení v roku 2021.

Výrobu drevnej hmoty zabezpečovali v roku 2020 piati dodávateľia. Celkový objem a fakturovaná cena výroby jednotlivých dodávateľov sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: Podiel jednotlivých dodávateľov a fakturovaných cien výrobe drevnej hmoty

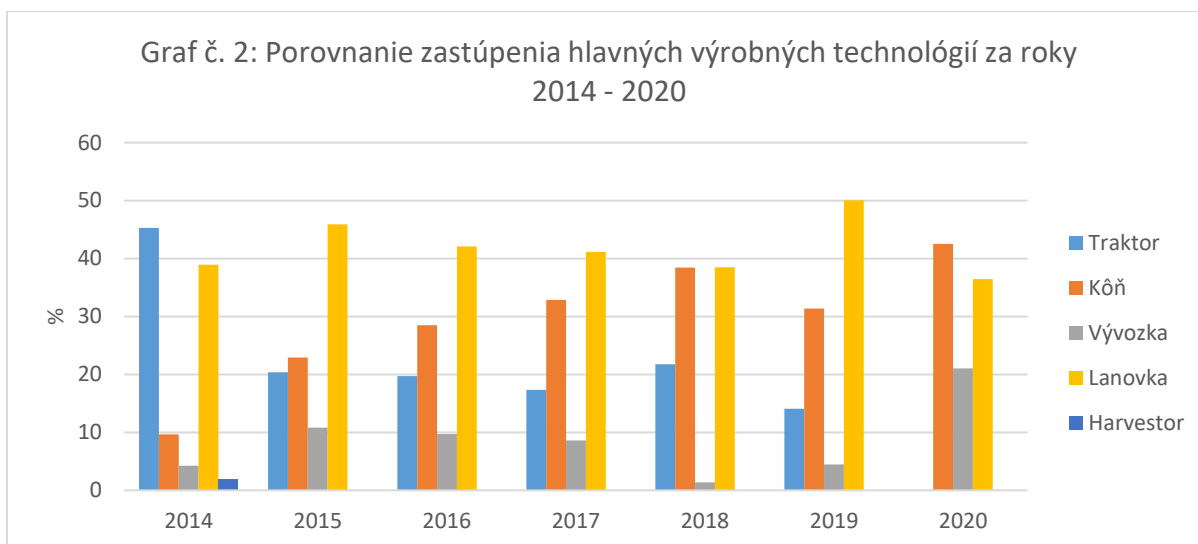
Dodávateľ	Objem (m3)	Fakturované (EUR)	Priemerná cena (EUR/m3)
<i>Petrulák</i>	354,26	9298,86	26,25
<i>IP LES s.r.o.</i>	30,60	673,20	22,00
<i>Tetrix s.r.o.</i>	16,00	330,00	20,63
<i>Drevo-Landia s.r.o.</i>	150,82	3638,88	24,13
<i>MB+VG s.r.o.</i>	82,65	1818,30	22,00
Spolu	634,33	15759,24	24,84

Celkove bolo v rámci pracovných skupín v roku 2020 nasadených 4 traktory, 2 lanovky, 1 vývoznú kolesovú súpravu a 4 kone. Jednotlivé technológie boli podľa potreby rôzne kombinované. Pri nasadzovaní jednotlivých ťažbových technológií sme sa snažili o čo najvyššiu ekonomickú efektívnosť. Bohužiaľ ale na spracovávanie roztrúsenej kalamity bolo nutné vo vyššej miere nasadzovať drahšie, kombinované technológie. Zastúpenie jednotlivých

ťažbových technológií je uvedené v tabuľke č. 2 a graficky zobrazené v grafe č. 2, pre porovnanie uvádzam aj zastúpenie jednotlivých ťažbových technológií v rokoch 2014 - 2020.

Tabuľka č. 2: Zastúpenie jednotlivých technológií v rámci celkového objemu ťažby v rokoch 2014-2020

Spolu	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Technológia	%	%	%	%	%	%	%
Traktor	45,30	20,36	19,73	17,36	21,74	14,07	0,00
Kôň	9,66	22,91	28,49	32,86	38,42	31,39	42,50
Vývozka	4,25	10,83	9,72	8,63	1,35	4,49	21,03
Lanovka	38,93	45,90	42,06	41,15	38,49	50,05	36,47
Harvestor	1,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SPOLU	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Z uvedenej tabuľky a grafu vyplýva, vysoký podiel technológie kôň-traktor, ktorá predstavuje v celkovom objeme výroby až 42,50 % (medziročný nárast o 11,11 %), ako aj lanovkových technológií a ich kombinácií, ktorými sa v roku 2020 spracovalo až 36,47 % drevnej hmoty. Nárast použitia drahších kombinovaných technológií bol spôsobený vysokým podielom spracovávanía roztrúsenej kalamity a asanáciou stromov napadnutých podkôrnym hmyzom.

Celkové priemerné výrobné náklady na meter kubický v roku 2020 sú 24,84 EUR. Pre porovnanie uvádzam, že priemerné výrobné náklady pri spracovávaní kalamity v roku 2019 boli 24,36 EUR/m³. Ročný nárast priemerných výrobných nákladov predstavuje 0,48 EUR/m³ (2 %). Tento nárast bol spôsobený zmenou podielu jednotlivých výrobných technológií,

nakoľko sa zmluvné ceny pre jednotlivé výrobné technológie oproti roku 2019 nemenili. Faktorom ovplyvňujúcim priemerné výrobné náklady je aj skutočnosť, že v roku 2020 stúpol podiel drevnej hmoty, ktorej manipulácia je zahrnutá do ceny výroby na 82 % (oproti 76 % v roku 2019). V prípade, ak by do fakturácie výroby nebola zahrnutá cena za manipuláciu 2,50 EUR/m³ (pre porovnanie uvádzam, že priemerná cena za manipuláciu bola v roku 2014 podľa Kovalčíka a Moravčíka 2,53 EUR/m³), boli by celkové priemerné náklady na meter kubický 23,27 EUR.

Evidenčne je výroba v zmysle uznesenia z valného zhromaždenia konaného 31.5.2014 podchytená na číselníkoch dlhého dreva, ktoré sú zakladané podľa jednotlivých mesiacov a porastov. Prvotná evidencia výroby je archivovaná u odborného lesného hospodára p. Ivana Beharku. Evidencia výroby bola každomesačne kontrolovaná predsedníčkou dozornej rady PSBU Mgr. Jurčovou.

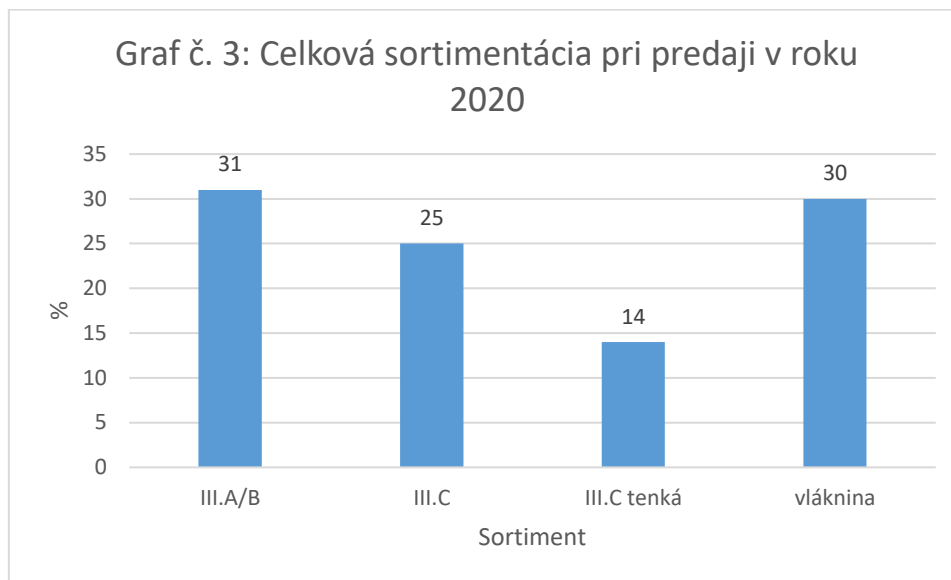
3.2 Predaj dreva

Vývoj cien guľatiny v roku 2020 nebol tak dramatický ako v predchádzajúcich rokoch. Ceny boli ovplyvňované veľkým prebytkom menej kvalitnej drevnej hmoty z podkôrnikovej kalamity v celoeurópskom meradle. Z toho dôvodu sme znamenali aj ďalší pokles cien hlavne sortimentov III.C (4 EUR/m³), čo ale výrazne ovplyvňovalo priemerné speňaženie.

Predaj dreva v roku 2020 bol uskutočňovaný v zmysle uznesenia z mimoriadneho valného zhromaždenia konaného dňa 31.5.2014. Celý objem predaja bol realizovaný predajom sortimentov.

Vývoj sortimentácie v roku 2020 bol oproti predchádzajúcemu roku menej priaznivý, nakoľko bola v roku 2019 spracovávaná aj drevná hmota z vetrovej kalamity. Z uvedeného dôvodu evidujeme oproti roku 2019 nižšie zastúpenie najhodnotnejšieho sortimentu III.A/B (pokles oproti roku 2019 o 12 %). Zároveň nastal nárast zastúpenia menej kvalitného sortimentu III.C (nárast o 6 % oproti roku 2019). Percentuálny podiel vlákninovej hmoty oproti roku 2019 klesol o 2 % .

Celková sortimentácia drevnej hmoty za rok 2020 je uvedená v grafe č. 3.

Predaj drevnej hmoty bol v roku 2020 realizovaný v zmysle uznesenia mimoriadneho valného zhromaždenia z 3.5.2014 prostredníctvom troch odberateľských firiem. Najvyšší objem predaja sa realizoval cez firmu BODOS s.r.o.. Celkový objem predaja drevnej hmoty realizovaný jednotlivými odberateľmi je uvedený v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3: Objem a priemerné speňaženie drevnej hmoty v roku 2020 podľa odberateľov

Dodávateľ	Objem (m ³)	Fakturované (EUR)	Priemerná cena (EUR/m ³)
TETRIX s.r.o.	142,25	4571,18	32,13
BODOS s.r.o.	466,29	16171,97	34,68
K-FOREST s.r.o.	223,76	7463,34	33,35
Spolu	832,30	28206,49	33,89

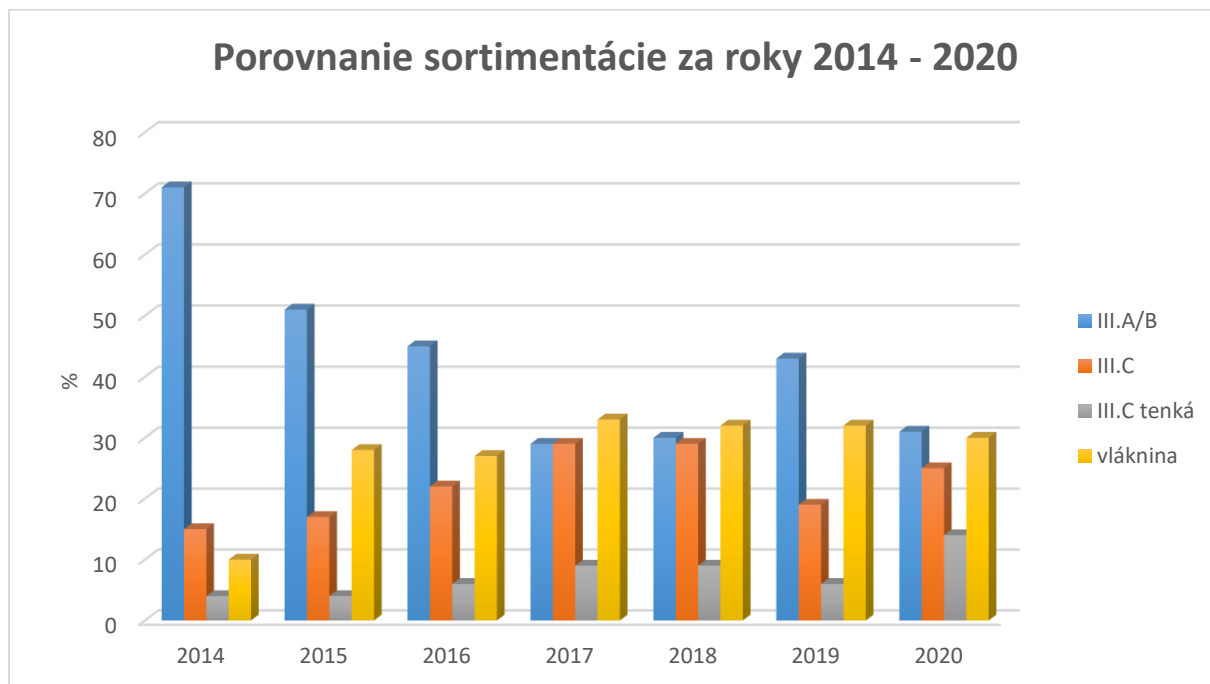
Z uvedenej tabuľky vyplýva, že najvyššie speňaženie dreva sa podarilo dosiahnuť firme BODOS s.r.o. (až 34,68 EUR/m³), naopak najnižšie speňaženie dosiahla firma TETRIX s.r.o.. Pri posudzovaní zhodnotenia treba ale brať do úvahy aj kvalitu drevnej hmoty, s ktorou daná firma obchoduje. Pre názornosť v tabuľke č. 4 uvádzam sortimentáciu predaja podľa jednotlivých odberateľov. Nakoľko drewná hmota realizovaná firmou TETRIX s.r.o. mala iba 18,12 % podiel piliarskej hmoty v kvalitatívnej triede III.A/B, je zrejmé, že nemohla dosiahnuť speňaženie v rovnakej výške, ako ostatní dvaja odberatelia, pri ktorých sa podiel hmoty v kvalitatívnej triede III.A/B pohyboval na vyššej úrovni.

Tabuľka č. 4: Sortimentácia drevnej hmoty podľa odberateľov

Sortimentácia	III.A/B		III.C		III.C tenká		vláknina		Spolu	
	m3	%	m3	%	m3	%	m3	%	m3	%
TETRIX	25,78	18,12	28,47	20,01	45,03	31,66	42,97	30,21	142,25	100,00
BODOS	173,24	37,15	131,75	28,26	0,00	0,00	161,29	34,59	466,28	100,00
K-FOREST	58,92	26,33	53,43	23,88	68,60	30,66	42,82	19,14	223,77	100,00
Spolu	257,94	30,99	213,65	25,67	113,63	13,65	247,08	29,69	832,30	100,00

Priemerné speňaženie drevnej hmoty za rok 2020 predstavuje 33,89 EUR/m³. Pre porovnanie uvádzam, že priemerné speňaženie PSBU Pribylina v roku 2019 bolo 40,57 EUR/m³. Môžeme teda konštatovať, že priemerné speňaženie drevnej hmoty je nižšie o 6,68 EUR/m³. Uvedené zníženie priemerných cien vyplýva jednak z poklesu výkupných cien dreva ako aj zmeny sortimentácie oproti predchádzajúcemu roku. Podľa „Informačného listu Národného lesníckeho centra“ bolo priemerné speňaženie ihličnatej guľatiny v neštátnych subjektoch za rok 2020 43,57 EUR/m³. Uvedený zdroj však uvádza ceny na mieste „expedičný sklad“. V prípade, ak použijeme rovnaký spôsob výpočtu vychádza priemerné speňaženie drevnej hmoty nášho pozemkového spoločenstva 43,07 EUR/m³. Nižšie speňaženie dreva ako je priemer v neštátnych lesoch Slovenska o 0,50 EUR/m³ (1,15 %) je spôsobené nižším zastúpením kvalitných sortimentov. Podľa vyššie uvedeného zdroja bolo v roku 2020 priemerné zastúpenie sortimentu III.A/B v neštátnych lesoch 34,37 % (v našom pozemkovom spoločenstve 30,99 %, čo predstavuje rozdiel 3,38 %) a no zároveň musíme konštatovať, že podiel vlákniny predstavoval v neštátnych lesoch priemerne iba 22,43 %, zatiaľ čo v našom spoločenstve až 29,69 % (rozdiel 7,26 %).

V tejto súvislosti treba ešte podotknúť, že z celkového objemu vlákninového dreva až 140,39 m³ (57 %) tvorila vláknina s nadmernou hnilobou, ktorej predajná cena predstavuje iba 10 EUR/m³. Bohužiaľ predajná cena tohto sortimentu nepokrýva ani náklady na výrobu. Avšak v prípade ponechania takejto drevnej hmoty v poraste hrozí nebezpečenstvo ďalšieho množenia podkôrneho hmyzu. Rovnako tak na svahoch hrozí samovoľný pohyb ponechaných kmeňov, čo predstavuje potenciálne nebezpečenstvo pre pracovníkov v ťažbovej a lesopestovnej činnosti, ako aj pre ostatné osoby pohybujúce sa v lese.

Zostatky vyrobenej drevnej hmoty boli inventarizačne zistené podľa jednotlivých dodávateľov a skladov dreva k 31.12.2020 v celkovom objeme 87,36 m³.

Evidencia predaja drevnej hmoty zahŕňa:

1. **Doklad o pôvode dreva (LA 43)** – tvorí prvotnú evidenciu odvozu, doklad je vypísaný pracovníkom PSBU, je v ňom uvedený dátum, odvozné miesto, sortiment, objem, odberateľ, ako identifikátor odvozu slúži ŠPZ dopr. prostriedku, alebo číslo vagónu. Vyhotovuje sa v origináli a 2 kópie. Originály sú archivované u odborného lesného hospodára p. Beharku, 1. kópia sa odovzdáva vodičovi dopravného prostriedku, 2. kópia tvorí prílohu faktúry.
2. **Preberací protokol** – dokument vydáva spracovateľský závod, identifikátor pre spárovanie s LA 43 je ŠPZ dopr. prostriedku, alebo číslo vagónu a dátum. V preberacom protokole je uvedený presný objem na základe elektronického merania, a zaradenie do jednotlivých hrúbkových stupňov a sortimentov. Rovnako tak sú v ňom uvedené prípadné vady dreva. Preberacie protokoly sú archivované u ekonómky PSBU p. Forgáčovej.
3. **Faktúry** – sú vyhotovované na základe preberacích protokolov. Prílohami faktúr sú doklady o pôvode dreva (LA 43) a preberacie protokoly. Faktúry sú archivované u ekonómky PSBU p. Forgáčovej.

Kontrola predaja drevnej hmoty bola realizovaná každomesačne predsedníčkou dozornej rady Mgr. Jurčovou. Svoju činnosť zamerala na kontrolu a porovnávanie správnosti

Tabuľka č. 5: Porovnanie výroby a predaja drevnej hmoty v roku 2020

PSBU Pribylina spolu za rok 2020							
Príjem (m3)				Výdaj (m3)			
Zásoby - prenos z 2019	K-FOREST	389,80	891,87	Predaj	K-FOREST	223,77	832,30
	BODOS	452,07			BODOS	466,28	
	TETRIX	50,00			TETRIX	142,25	
Výroba 2020	MG+VG	82,65	634,33	Kániky	K-FOREST	5,82	61,73
	IP LES	30,60			BODOS	24,34	
	Petrulák	354,26			TERIX	31,57	
	Drevo-Landia	166,82		Palivo	K-FOREST	184,80	491,52
					BODOS	283,80	
					TERIX	22,92	
				Úžitkové	K-FOREST	11,43	53,29
					BODOS	31,91	
					TERIX	9,95	
				Ostatné	K-FOREST	0,00	0,00
					BODOS	0,00	
					TERIX	0,00	
				Sklady k 31.12.2020	K-FOREST	77,23	87,36
					BODOS	0,00	
					TERIX	10,13	
SPOLU		1526,20		SPOLU	1526,20		
Rozdiel							0

4 Pestovná činnosť

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch aj v roku 2020 naše pozemkové spoločenstvo venovalo veľa úsilia a finančných prostriedkov lesopestovnej činnosti. V nadväznosti na vysoké objemy ťažieb v dôsledku podkôrnikovej kalamity sme v zmysle zákona o lesoch povinní obnovovať lesné porasty do dvoch rokov od vzniku holiny a následne sa starať o zalesnené plochy. Celkove boli v roku 2020 vykonané práce v lesopestovnej činnosti v hodnote 261.391 EUR. Časť výkonov súvisiacich s realizáciou lesopestovných prác (príprava plôch pre umelú obnovu, jarná časť zalesňovania, ochrana proti burine) v hodnote 116.551 EUR bola hrazená z prostriedkov pozemkového spoločenstva, čerpaním prostriedkov krátkodobej finančnej rezervy zriadenej v roku 2019. Zapojenie pozemkového spoločenstva do projektu Štátnej ochrany prírody „Prírode blízke hospodárenie v lesoch“ umožnilo financovanie jesennej fázy zalesňovania a ochrany kultúr proti zveri z prideleného grantu formou refundácie vzniknutých nákladov. Bohužiaľ však došlo k zmenám predpokladaných termínov refundácie vzniknutých

nákladov zo strany Štátnej ochrany prírody a tak bude suma 144.840 EUR vyplatená až v roku 2021.

Realizácia pestovných prác bola formou subdodávky vykonaná overenými domácimi dodávateľskými firmami Lesovik s.r.o., Tatrix s.r.o., TatraGreen s.r.o., Biowald s.r.o. a Ján Žiška. Vzhľadom na rozsah prác sme pristúpili k uzavretiu zmluvy s ďalšou dodávateľskou firmou Lesos s.r.o. zo Šuňavy. Pre práce vykonávané v rámci projektu „Prírode blízkeho hospodárenia v lesoch“ bolo potrebné vykonať obstarávanie prieskumom trhu. Víťaznou sa stala firma Tatrix s.r.o. (bližšie informácie k prieskumu trhu sú uvedené v časti 9 Projekty). Dodávateľmi sadeníc boli LES-POL, Jozef Majerský a František Suško Beskyd. Materiál na ochranu kultúr proti zveri dodala firma Wilde s.r.o. (informácie k obstarávaniu sú v časti 9 Projekty). Preberanie prác v lesopestovnej činnosti vykonávali lesník, odborný lesný hospodár a predseda PSBU, spolu so zástupcami všetkých dodávateľov. V prípade prác zahrnutých do projektu bude prebiehať zrejme ešte jedno komisionálne preberanie so zástupcami Štátnej ochrany prírody, ako poskytovateľov grantu.

4.1 Zalesňovanie

V roku 2020 bolo v rámci jarného a jesenného zalesňovania vysadených 212.350 kusov sadeníc. Celkove bola zalesnená plocha 52,91 hektára. Z uvedeného objemu predstavovalo 67 % prvé (142.100 ks) a 33 % opakované zalesňovanie (70.250 ks).

Tabuľka č. 6: Druhovú skladbu sadeníc pri zalesňovaní je uvedená v tabuľke

Drevina	Plocha (ha)	Počet sadeníc (ks)	%
<i>Buk lesný</i>	3,33	18950	6
<i>Borovica lesná</i>	3,51	18500	7
<i>Jedľa biela</i>	10,12	42850	19
<i>Javor horský</i>	8,2	40850	15
<i>Smrekovec opadavý</i>	8,57	22150	16
<i>Smrek obyčajný</i>	14,80	50450	29
<i>Ostatné listnáče (JB, BH, JS, JŠ, BR)</i>	4,38	18600	8
SPOLU	52,91	212350	100

Jarnú časť zalesňovania výrazne poznačila neistota okolo protipandemických opatrení. Z uvedeného dôvodu sme pracovali v núdzovom režime, pričom sme výsadbu vykonávali iba

v porastoch, kde stanovištné podmienky neumožňovali presunúť zalesňovanie na jeseň. Celkove sme na jar vysadili 25.500 voľnokorenných sadeníc na holinách Brišné, Sokol, Kamenné, Vesník, Bystrá, Krivúľa, Kozová a Trsteník. Je treba dodať, že pre zvýšenie ujatosti boli sadenice ošetrené máčaním v prípravku Aquasorb, ktorý chráni koreňový systém sadeníc pred vplyvom sucha.

Pri jesennej fáze zalesňovania, bolo celkove vysadených 186.850 kusov sadeníc. Z toho bolo použitých 66.600 kusov obaľovaných a 120.250 voľnokorenných sadeníc. Krytokorenné sadenice boli použité na holinách v Račkovej doline, v lokalitách Dievocká, Otrhance, Michalova lúka, Studená voda a Prostredné. Voľnokorennými sadenicami boli hlavne vylepšované kultúry založené v predchádzajúcich rokoch. Vzhľadom na skutočnosť, že väčšina objemu zalesňovania bola realizovaná v jeseni, vyhodnotenie ujatosti budeme môcť vykonať až na jar 2021. **Celkové náklady na zalesňovanie v roku 2020 predstavovali 116.078 EUR. Náklady spojené s jarným zalesňovaním vo výške 13.428 EUR, boli hradené z krátkodobej finančnej rezervy z roku 2019. Časť nákladov jesennej fázy zalesňovania, spojená s výsadbou smreka, v sume 23.760 EUR bola hradená z vlastných zdrojov. Ostatné náklady na jesenné zalesňovanie v sume 78.889 EUR budú refundované v roku 2021 z projektu „Prírode blízkeho hospodárenia v lesoch“.**

4.2 Starostlivosť o kultúry

V rámci starostlivosti o založené kultúry boli realizované dva výkony:

- a) ***Ochrana kultúr proti burine vyžínaním*** – vyžínanie bolo vykonané ručne na ploche 285,33 hektárov v celkovej cene 42.229 EUR. Vzhľadom na vývoj počasia a následné odrastanie buriny nebolo nutne vykonávať druhé vyžínanie. Náklady spojené s ochranou proti burine boli hradené v plnej výške z finančnej rezervy na lesopestovnú činnosť vytvorenej v roku 2019.
- b) ***Ochrana kultúr proti zveri*** – ochrana sa vykonávala po zdrevnatení výhonkov zakladaním plastových manžiet, so zameraním na ochranu terminálov. Zmenu technológie ochrany kultúr sme vykonali z dôvodu možnosti zahrnutia uvedeného výkonu do „Projektu prírode blízkeho obhospodarovania lesov“, ako aj kvôli čoraz komplikovanejšiemu schvaľovaciemu procesu pre aplikáciu chemických prípravkov. Plastové manžety sa dajú používať niekoľko rokov po sebe (výrobca garantuje

použitelnosť minimálne 3 roky) a teda v budúcich rokoch nám pri ochrane proti zveri odpadnú náklady na materiál. Ochrana bola vykonaná na ploche 230,62 hektárov v cene 67.347 EUR. Z uvedenej sumy budú v rámci „Projektu prírode blízkeho obhospodarovania lesov“ refundované náklady na 215,11 ha zahrnutých do projektu (93%).

Celkové náklady na ošetrovanie a ochranu kultúr predstavovali 109.576 EUR.

4.3 Príprava pôdy na umelú obnovu

Príprava pôdy na umelú obnovu lesa bola vykonaná na ploche 53,34 ha. **Náklady na prípravu pôdy v celkovej hodnote 35.737 EUR boli uhradené z krátkodobej finančnej rezervy na lesopestovnú činnosť z roku 2019.**

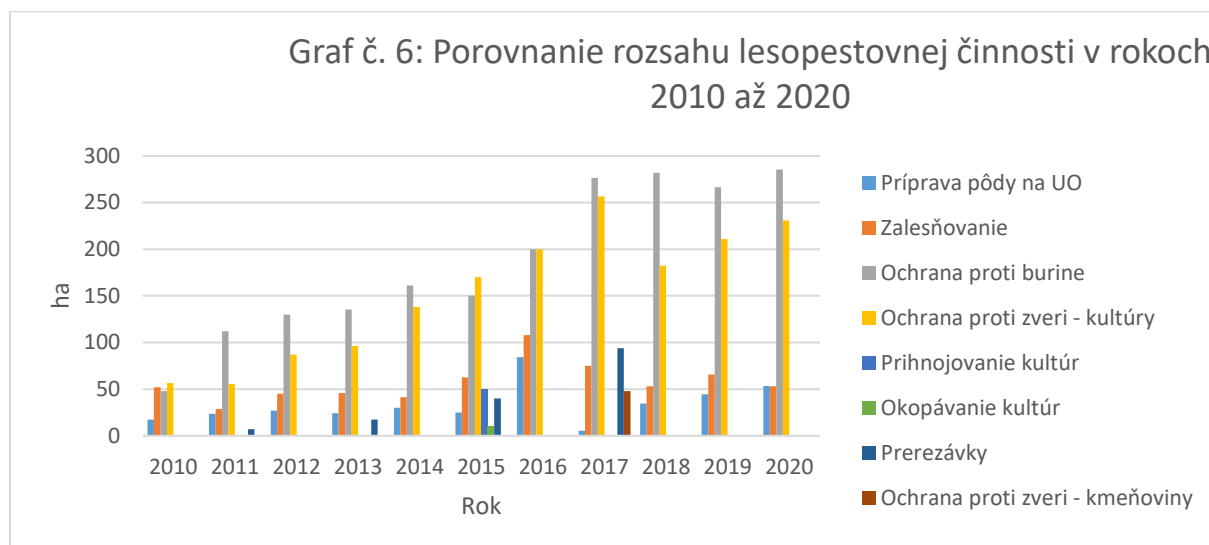
Objem pestovnej činnosti oproti plánu hlavných úloh prijatého korešpondenčným hlasovaním je v tabuľke č. 7:

Tabuľka č. 7: Plnenie plánu pestovnej činnosti

Výkon	Plán (ha)	Skutočnosť (ha)	% plnenia
<i>Zalesňovanie</i>	61,00	52,91	86,73
<i>Ochrana proti burine</i>	283,00	285,33	100,8
<i>Ochrana proti zveri - kultúry</i>	230,00	230,62	100,2
<i>Príprava pôdy na umelú obnovu</i>	40,00	53,34	133,7

Zo schváleného Plánu hlavných úloh sme nerealizovali všetky lesopestovné činnosti v plánovanom rozsahu. K zmenám oproti plánu sme pristúpili z dôvodu maximalizácie efektívnosti vynakladaných prostriedkov. Skutočnosť, že sme lesopestovnú činnosť financovali čiastočne z vlastných zdrojov nám umožnila vyššiu operatívnosť pri realizácii plánovaných prác. Pri terénnej prehliadke v jarnom období sme zistili vyššiu ujatosť sadeníc z minulého roku ako sme predpokladali pri zostavovaní Plánu hlavných úloh. Na základe toho sme znížili počet sadeníc pre opakované zalesňovanie v niektorých porastoch, čo znížilo potrebu celkového počtu vysadených sadeníc o 13 %, o ktoré bol upravený realizačný plán pre zalesnenie. Finančné prostriedky, ktoré sme takto ušetrili bolo tak možné presunúť na navýšenie výmery plôch pripravovaných pre umelú obnovu lesa o 13,34 ha (33,7%), čo nám do značnej miery uľahčí situáciu pri jarnom zalesňovaní v roku 2021.

Pre porovnanie uvádzam v grafe č. 6 rozsah realizovanej lesopestovnej činnosti v posledných rokoch.

5 Ochrana lesa

Opatrenia realizované v ochrane lesa v predchádzajúcich rokoch, spočívajúce najmä v aktívnom vyhľadávaní a urýchlennom spracovávaní stromov napadnutých podkôrnym hmyzom boli mimoriadne účinné, o čom svedčí aj permanentný pokles objemu kalamitných ťažieb od roku 2017, čo je zrejmé z grafu č. 1. Bohužiaľ, už spomínaná novela zákona o ochrane prírody a krajiny nám tento účinný nástroj v boji s podkôrnym hmyzom zobrala z rúk. Čas od objavenia vývratu, zlomu, alebo aktívneho chrobačiara po jeho spracovanie sa neúmerne predlžuje. V niektorých prípadoch už od nahlásenia vzniku kalamity prešlo už viac ako jeden rok, pričom ešte stále rozhodnutie o spracovaní nenadobudlo právoplatnosť. Výbor pozemkového spoločenstva vyvíjal veľa úsilia pri riešení vzniknutej situácie. Pokúšali sme sa osobne intervenovať na Správe TANAPu, Odbore životného prostredia, požiadali sme o vydanie stanoviska a vypracovanie prognózy vývoja Lesnícku ochranársku službu, snažili sme sa na vzniknutý problém upozorňovať na sociálnych sieťach a médiách. Súčasná politická situácia však nie je naklonená lesníkom, ale väčšina politických strán sa snaží získavať body u laickej mestskej verejnosti, ktorá názorovo prepadla lacnej demagógii o bezzásahovosti, ako všelieku na problémy vzniknuté v lesoch Slovenska. Aj preto nie je vôľa na riešenie vzniknutého problému na medzirezortnej úrovni ministerstiev. S najväčšou pravdepodobnosťou sa nám podarí získať majetkovú ujmu za zníženie kvality drevnej hmoty. No treba sa na túto situáciu pozeráť aj z pohľadu ochrany lesa. Podľa odhadov odborníkov z Lesníckej ochranárskej služby môžeme počítať s navýšením objemu napadnutej drevnej hmoty v roku 2021 v 3 až 5 násobnom objeme nespracovanej hmoty v roku 2020. To by

predstavovalo okolo 6.000 m³ a zničenie ďalších 20 hektárov lesa. Samozrejme v prípade, ak sa bude situácia s povoloňovaním spracovávanía kalamity opakovať aj v roku 2021, môžeme očakávať, že šírenie lykožrúta geometrickým radom. Pričom podľa vyjadrenia súdneho znalca v oblasti lesníctva, by však bolo mimoriadne ťažké obhájiť kauzalitu medzi nepovolením spracovávanía kalamity a deštrukciou ďalších porastov.

Vzhľadom na uvedenú situáciu sme sa snažili bojovať s podkôrným hmyzom aspoň inštaláciou 125 ks feromónových lapačov. Z uvedeného počtu bolo 120 ks lapačov nainštalovaných v porastoch, osadených kombinovanými návnadami PC IT Ecolure mega tubus. Lapače umiestnené na odvozných miestach boli osadené feromónovými návnadami na odchyt drevokaza čiarkovaného.

Ochrana proti požiarom bola realizovaná v mimopracovných dňoch požiarňymi hliadkami, ktoré vykonávali zamestnanci PSBU, členovia výboru a dozornej rady. Vzhľadom na vývoj počasia v jarnom období, ako aj enormnému zvýšeniu návštevnosti na nami obhospodarovaných pozemkoch, sme pristúpili k začatiu hliadkovej činnosti už od 10.4.2020 a s hliadkovaním pokračovali až do 31.10.2020. Celkove bolo v tomto období vykonaných 63 hliadok. Počas roku Okresné riaditeľstvo HaZZ v Liptovskom Mikuláši vyhlásilo 2 krát čas zvýšeného požiarneho nebezpečenstva, z čoho pozemkovému spoločenstvu vyplynula povinnosť zabezpečenia hliadkovej činnosti v čase po skončení pracovnej doby. Tieto hliadky zabezpečovali zamestnanci pozemkového spoločenstva. Celkove bolo v roku 2020 v čase zvýšeného požiarneho nebezpečenstva vykonaných 36 hliadok. Požiarne hliadky sú evidované v Požiarnej knihe. V roku 2020 sme na nami obhospodarovaných pozemkoch evidovali dva požiare. Prvý vznikol 20.4.2020 v lokalite dlhé a bol pravdepodobne spôsobený neopatrným vypaľovaním trávy. Požiar sa vďaka rýchlemu zásahu hasičov podarilo zlikvidovať bez toho aby boli spôsobené vážnejšie škody. Pri druhom požiare zo dňa 26.11.2020 bola zničená poľovnícka chata v lokalite Hoľa. Požiar bol identifikovaný na základe silného zadymenia odborným lesným hospodárom p. Ivanom Beharkom. Aj napriek okamžitej organizácii zásahu sa nám nepodarilo chatu zachrániť. Po príchode na miesto požiaru už stavba dohárala. Zároveň bol požiarom poškodený porast kosodreviny v okolí chaty v rozsahu 0,5 ha. Požiarovisko bolo skontrolované ešte nasledujúci deň pracovníkmi pozemkového spoločenstva a dobrovoľnými hasičmi z Pribyliny. Škoda, ktorá vznikla pozemkovému spoločenstvu bola vyčíslená na 1077 EUR. S najväčšou pravdepodobnosťou bolo za požiarom cudzie zavinenie. Pozemkové spoločenstvo podalo v danej veci dňa 27.11.2020 trestné oznámenie na neznámeho páchatela. Momentálne stále prebieha vyšetrovanie. Za nasadenie

a profesionalitu pri oboch zásahoch patrí veľká vďaka členom Hasičského a záchranného zboru.

6 Poľovníctvo

Pozemkové spoločenstvo Bývalých urbarialistov obce Pribylina obhospodaruje poľovný revír „Bystrá“ vo vlastnej réžii. Tým sú vytvorené podmienky pre podielnikov (resp. ich rodinných príslušníkov) vykonávať poľovníctvo ako záujmovú činnosť. V roku 2020 mal náš poľovný revír 33 členov. Riadenie poľovníctva v rámci PR Bystrá zabezpečovala v zmysle stanov „komisia poľovníctva v zložení: Ján Stračiak – poľovný hospodár, Miroslav Stračiak – člen, Ivan Beharka – člen, Ivan Pozor – člen, Ing. Michal Králik – člen delegovaný výborom PSBU.

Primárnym cieľom PSBU je zabezpečiť dobrý zdravotný stav a správnu druhovú, vekovú, sociálnu a kvalitatívnu štruktúru populácií voľne žijúcej zveri, v súlade s normovanými kmeňovými stavmi zveri. Dosiahnutiu týchto cieľov podriadili svoju činnosť aj členovia PR Bystrá.

Na prikrmovanie zveri v zimnom období bolo pripravených v zmysle Plánu starostlivosti o revír pre rok 2020, ktorý bol odsúhlasený Pozemkovým a lesným odborom, Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši 160 q objemového krmiva a 70 q dužinatého krmiva a 300 kg soli.

Odstrel úžitkovej zveri v PR Bystrá bol realizovaný na základe Plánu chovu a lovu raticovej zveri, ktorý bol schválený Pozemkovým a lesným odborom, Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši vo výške 28 ks jelenej zveri, 15 ks srnčej zveri a 60 kusov diviacej zveri. Plán odstrelu bol splnený na 100 % u všetkých druhov zveri. Celková produkcia diviny za rok 2020 predstavovala 2821 kg. Z tohto množstva bolo predaných 57,2 % (1615 kg), vlastná spotreba predstavovala 0,3 % (8 kg) a 42,5 % (1198kg) bolo rozdelených pre členov PR Bystrá.

Z dôvodu pandemickej situácie nebol zorganizovaný tradičný Deň detí v PR Bystrá. Rovnako tak sa nekonala ani výstava zhodov parožia, organizovaná každoročne v spolupráci so susednými poľovnými revírmi Belánska a Machy.

V spolupráci s členmi poľovného revíru Bystrá začalo naše pozemkové spoločenstvo v roku 2019 organizovať pozorovania medveďov pre klientov. Túto aktivitu uskutočňujeme na novovybudovanej pozorovateľni v lokalite Vesník, ktorá bola zriadená za týmto účelom. Pre

propagáciu bola vytvorená facebooková stránka „Denníky pribylinských medveďov“. V roku 2020 sa nám podarilo nadviazať spoluprácu s viacerými fotografmi divokej prírody, ktorí našu pozorovateľňu navštevovali pravidelne. Jedná sa však o sezónnu aktivitu, ktorú vieme realizovať od marca do konca júna. V roku 2020 nám v tomto období situáciu veľmi komplikovali protipandemické opatrenia. Aj napriek tomu predstavujú **tržby z doprovodov pri pozorovaní medveďov 1.145 EUR za rok 2020**. Ak by to situácia v roku 2021 dovoľovala, chceli by sme naše aktivity v oblasti pozorovania zveri rozšíriť. Zároveň si dovoľujeme požiadať obyvateľov Pribyliny aby v prípade ak na prístupovej ceste do Vesníka uvidia ceduľu „Nerušiť – prebieha pozorovanie zveri“, boli ohľaduplní a zmenili trasu svojej prechádzky, tak aby nerušili našich klientov.

Výbor pozemkového spoločenstva hodnotí veľmi pozitívne spoluprácu ako aj prínos poľovníkov pre naše pozemkové spoločenstvo. Zároveň chceme poďakovať poľovnej komisii, ako aj všetkým členom poľovného revíru za prácu, ktorú vykonali pre náš poľovný revír Bystrá, ako aj pre naše spoločenstvo. Výbor pozemkového spoločenstva v roku 2020 ocenil prácu členov poľovníckej komisie za predchádzajúce 5 ročné volebné obdobie vecnými darmi v hodnote 100 EUR/člen. **V roku 2020 bol v poľovnom revíri Bystrá dosiahnutý kladný hospodársky výsledok vo výške 9625 EUR.**

7 Údržba lesných ciest

V roku 2020 boli výroba a odvoz drevnej hmoty minimálne. Z toho dôvodu ani nedochádzalo k výraznému poškodzovaniu lesných ciest. Výbor pozemkového spoločenstva sa preto venoval iba úprave skladov dreva, bežnej ročnej údržbe a úprave dlhodobou vodou poškodzovaných úsekov ciest v zmysle plánu práce pre rok 2020.

Vzhľadom na urýchlenie sprístupnenia lesných ciest za účelom jarného zalesňovania bolo potrebné prepluhovanie lesných ciest Krivul'a, Jama, Vyšná obecná a Račková dolina. Túto činnosť zabezpečila firma IP-LES s.r.o. v cene 640 EUR.

V spolupráci s firmou ZEROX s.r.o. sme v júni 2020 vykonali čistenie a údržbu odvozných miest v Kamennom, Lazoch, Račkovej a Jamnickej doline. Taktiež sme osadili 2 odrážky do cesty Lazy. V októbri boli firmou ZEROX s.r.o. ešte vykonané práce na opravách a opätovnom osadení rámp poškodených počas kalamít v Račkovej doline a Krivuli.

Celkove sme v roku 2020 investovali do lesnej cestnej siete 4.576 EUR.

8 Ostatné úlohy vyplývajúce z plánu hlavných úloh a mimoriadne úlohy

Výbor pozemkového spoločenstva v minulom roku pokračoval v riešení majetkových nezrovnalostí. Podielníci mohli podobne ako v predchádzajúcom období využívať bezplatnú právnu pomoc advokátskej kancelárie JUDr. Jančiho. Vzhľadom na nižší záujem podielnikov, neboli organizované stretnutia priamo v kancelárií PSBU. Záujemcovia využili možnosť podania formulára k dodatočnému dedičskému konaniu v kancelárií Dr. Jančiho. Zároveň si dovoľím na vás podielnikov znovu apelovať, aby ste si overili či nezostal po vašich predkoch neprededený majetok. Môžete tak urobiť v kancelárii pozemkového spoločenstva, kde je vedená databáza neprededených podielov, alebo na stránke www.katasterportal.sk. V prípade, ak by ste objavili podiel, ktorého predpokladáte, že ste jeho potenciálnym dedičom, môžete požiadať o pomoc kanceláriu pozemkového spoločenstva. Zároveň je na našej webovej stránke zverejnený postup a formuláre, ktoré môžu výrazne urýchliť proces podania žiadosti o dodatočné dedičské konanie. Aj v roku 2021 výbor pozemkového spoločenstva plánuje pokračovať v započatom procese a oslovovať ďalších potenciálnych dedičov.

Vývoj početnosti lykožrúta smrekového v roku 2019 zasiahol aj porasty, v ktorých nebolo možné spracovávať kalamitu v dôsledku nepovolenia výnimky zo zakázaných činností rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 6929/2014 a ďalších nadväzných rozhodnutí. Z toho dôvodu výbor pozemkového spoločenstva začal pracovať na žiadosti o náhradu za obmedzenie bežného hospodárenia. Do uvedenej náhrady sme zahrnuli koncentrovanú aj roztrúsenú kalamitu vzniknutú pôsobením biotických (hmyz), ale aj abiotických (vietor, sneh) škodlivých činiteľov. Najproblematickejšie v tomto smere bolo presne kvantifikovať objem vzniknutej kalamity. Preto sme využili služby firmy ITER SOFT, s.r.o., ktorá nám zabezpečila vypracovanie ortofoto snímok predmetných porastov a ich následné spracovanie na GISovú vrstvu. Cena tohto leteckého snímkovania bola 4.752 EUR. V marci a apríli 2020 sme letecké snímky vyhodnotili. Vypracovanie znaleckého posudku s vyčíslením hodnoty drevnej hmoty, nákladov na jej spracovanie, ako aj nákladov spojených s obnovou lesných porastov spracoval Ing. Ľubomír Halko. Žiadosť o úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania na lesnom pozemku v dôsledku nepovolenia spracovania kalamitného dreva spôsobeného podkôrnym hmyzom sme podali po kompletizácii všetkých podkladov dňa 15.7.2020. **Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie vydal rozhodnutie dňa 10.12.2020, v ktorom rozhodol o vyplatení ujmy v plnej požadovanej výške 72.865 EUR. Uvedená suma schválenej ujmy bola pripísaná na účet pozemkového spoločenstva dňa 8.2.2021.** Nakoľko trend hynutia porastov v dôsledku

napadnutia podkôrnym hmyzom pokračoval aj v roku 2020, výbor pozemkového spoločenstva zabezpečil po ukončení letného rojenia lykožrúta opätovné letecké snímkovanie firmou INTER SOFT s.r.o. v cene 4.864 EUR. V súčasnosti prebieha vyhodnocovanie leteckých snímok. Nasledovný postup bude rovnaký ako pri žiadosti o ujmu v minulom roku.

Naše pozemkové spoločenstvo sa spolu s Pozemkovým spoločenstvom bývalých urbarialistov obce Liptovská Kokava a Urbárskym spolkom vo Vavrišove zapojilo do spoločného projektu parkoviska v Račkovej doline. Projekt bol spustený do skúšobnej prevádzky v roku 2019, kedy sme sa snažili optimalizovať systém výberu parkovného, pričom sme sa zamerali na bezhotovostný výber prostredníctvom spoplatnených SMS správ. Počas prvého roku prevádzky sa vyskytol problém s platbami od zahraničných operátorov, preto sme pred sezónou 2020 pristúpili na rozšírenie možnosti platby cez aplikáciu ParkDots, ako aj možnosť uhradenia parkovného v pokladni US Vavrišovo. Taktiež sme zefektívili systém kontrol hradenia parkovného, pričom kontrolu v týždňových intervaloch vykonávalo vždy iné pozemkové spoločenstvo. Celkove sa zvolený systém platieb, ako aj kontrol osvedčil a teda s malými obmenami bude použitý aj v roku 2021. Náklady spojené s vybudovaním a prevádzkou parkoviska sa nám vrátili už v roku 2019. **V roku 2020 predstavoval čistý zisk z parkoviska pre naše pozemkové spoločenstvo 4.089 EUR.**

Počas celého roku 2020 sme pracovali aj na minimalizácii negatívnej činnosti spôsobovanej obyvateľmi rómskej osady v Pribyline. Začiatok roku bol poznamenaný obligátnymi krádežami dreva. Pracovníci pozemkového spoločenstva v spolupráci s príslušníkmi policajného zboru vykonávali pravidelné hliadkovanie v najviac atakovaných lokalitách, počas ktorého bolo zadržaných niekoľko páchatel'ov. Šesť prípadov bolo následne riešených prostredníctvom priestupkového konania a dva prípady súdnou cestou. V letných mesiacoch sa zase hliadkovanie zameralo na elimináciu zberu lesných plodov na našich pozemkoch. V tomto prípade musíme konštatovať, že rovnako ako v roku 2019 bola intenzita návštev pozemkov nášho pozemkového spoločenstva rómami za účelom zberu lesných plodov podstatne nižšia ako v predchádzajúcich rokoch. Túto skutočnosť prisudzujeme dlhoročnej prevencii zberu, nakoľko rómovia pochopili, že je pre nich jednoduchšie zber vykonávať na pozemkoch spoločenstiev, ktoré im v ňom nebránia.

Výbor pozemkového spoločenstva vykonal v jeseni roku 2020 inventúru spravovaných nehnuteľností. Bol preverený spôsob využívania všetkých parciel zapísaných na našich listoch vlastníctva. Boli zistené nedostatky spočívajúce v užívaní urbárnych pozemkov bez zmlúv

o prenájme. Výbor pozemkového spoločenstva už v tomto smere podnikol prvé kroky. V prípade fyzických osôb boli tieto vyzvané, aby predložili dokumenty, ktoré ich oprávňujú na užívanie pozemkov, ak takéto existujú. V ďalšom kroku, ktorý bude nasledovať v roku 2021, budú s predmetnými užívateľmi uzatvorené nájomné zmluvy. Pri inventúre sme ďalej zistili, že pozemkové spoločenstvo vlastní aj parcely v rámci areálu Roľníckeho družstva v Pribyline, na čo sme upozornili aj vedenie družstva. Vzhľadom na skutočnosť, že výmera predmetných pozemkov presahuje 1.000 m², v zmysle čl. III, písm. b), ods. (1) Stanov pozemkového spoločenstva, výbor nemohol vo veci konať ďalej.

9 Projekty

V marci roku 2020 bola vyhlásená Pôdohospodárskou platobnou agentúrou výzva na predkladanie projektov na obnovu lesov poškodených živelnými pohromami. Bohužiaľ boli podmienky výzvy nastavené tak, že podanie projektovej prihlášky by nebolo pre naše pozemkové spoločenstvo výhodné. Jednotkové ceny pre výkony boli nastavené jednotne pre celé územie Slovenska a nepokrývali ani 2/3 reálnych cien v našom regióne. Zároveň bolo potrebné v porastoch vytvárať nadväznosť činností, od prípravy pôdy na umelú obnovu lesa, cez zalesňovanie, až po oplocovanie kultúr proti zveri. Práve oplocovanie kultúr by bolo v našich podmienkach mimoriadne problematické. Narazili by sme na odpor pri schvaľovaní návrhu zo strany ochrany prírody, ale zároveň nebolo možné realizovať výstavbu oplôtkov s projektovým rozpočtom. Navyše, by celý proces predražovali každoročné náklady spojené s údržbou oplôtkov, ako aj náklady na ich konečnú likvidáciu. Z uvedených dôvodov a po dôkladnom preštudovaní podmienok výzvy sa výbor pozemkového spoločenstva nakoniec rozhodol nezapojiť naše spoločenstvo do uvedenej výzvy.

Štátna ochrana prírody SR vydala začiatkom roku 2020 projektovú výzvu na „Prírode blízke hospodárenie v lesoch“. Výbor pozemkového spoločenstva pripravil projektovú prihlášku pre zapojenie do tejto výzvy. Zmluvu o starostlivosti so Štátnou ochranou prírody sme podpísali 27.5.2020. Projekt je zameraný na 4 aktivity: zalesňovanie, mechanická ochrana proti zveri, ponechanie hmoty na dožitie v porastoch a ponechanie ležaniny v porastoch. **Celkový objem schválených prostriedkov na realizáciu projektu pre naše spoločenstvo predstavuje 332.497 EUR.** Pri realizácii projektu nastali v roku 2020 určité zmeny. Zmeny boli vyvolané neskorým podpisom zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku. Z tohto dôvodu nemôžeme žiadať o refundáciu nákladov spojených s jarnou fázou zalesňovania, aj keď táto bola pôvodne do projektu zahrnutá. Podľa informácií zo strany poskytovateľa grantu však zrejme bude možné tieto finančné prostriedky presunúť na čerpanie v roku 2021. Naše pozemkové spoločenstvo začalo s prípravou realizačnej fázy projektu hneď po podpise zmluvy. Boli pripravené obstarávania na tovary a služby formou prieskumu trhu. Dňa 3.8.2020 bola po komisionálnom vyhodnotení zaslaných ponúk vybratá firma Wilde s.r.o. pre dodanie materiálu (plastových manžiet) na ochranu kultúr proti zveri. Materiál bol dodaný v niekoľkých dodávkach

v septembri 2020 a naskladnený do skladu pri Penziona Sileo. Firma pre realizáciu prác v lesopestovnej činnosti bola vybratá po vyhodnotení zaslaných ponúk dňa 12.10.2020. Ako víťazná bola vyhodnotená ponuka zaslaná firmou Tetrax s.r.o.. V prípade obstarávania sadeníc, ktoré sa uskutočnilo dňa 13.10.2020, nastal problém s objemom, ktorý by jednotliví oslovení dodávatelia dokázali dodať v požadovaných pôvodoch lesného reprodukčného materiálu. Nakoľko ale všetci dodávatelia zaslali ponuky s rovnakou cenou pre voľnokorenné aj krytokorenné sadenice, podarilo sa nám nakoniec zariadiť požadované množstvo sadeníc so správnym pôvodom, kombináciou dodávok od všetkých troch oslovených firiem (Milan Rajniak LES POL, František Suško BESKYD, Jozef Majerský). Realizácia oboch projektových aktivít tj. jesenného zalesňovania a ochrany kultúr proti burine začali súčasne od 16.10.2020 a boli dokončené 30.11.2020. Preberanie prác spolu s poskytovateľom grantu (ŠOP SR) v roku 2020 neprebehlo a malo by sa uskutočniť na jar 2021. V roku 2020 malo prebehnúť aj preplatenie nákladov na ponechanie hmoty na dožitie v porastoch a ponechanie ležaniny v porastoch. Vzhľadom na skutočnosť, že v prípade týchto aktivít musí prebehnúť veľmi podrobné zisťovanie skutkového stavu a evidencia ponechávanej hmoty zo strany poskytovateľa grantu, boli uvedené aktivity z časových dôvodov presunuté na rok 2021. Za rok 2020 boli realizované projektové aktivity v hodnote 144.840 EUR. Použité prostriedky mali byť podľa pôvodných informácií, ktoré sme dostali pri podávaní projektovej prihlášky refundované do 31.12.2020. Bohužiaľ sa však situácia v kontexte oneskorenia podpisu zmlúv medzi Štátnou ochranou prírody SR a Ministerstvom životného prostredia zmenila a uvedené prostriedky budú nášmu pozemkovému spoločenstvu poukázané do 31.5.2021. Vzhľadom k tomu musia byť finančné prostriedky, ktoré sme použili na predfinancovanie projektu účtované ako nákladové položky, čo veľmi výrazne ovplyvňuje hospodársky výsledok za rok 2020. Zároveň výbor pozemkového spoločenstva pripravil všetky kroky pre čo najefektívnejšie dokončenie projektových aktivít plánovaných na rok 2021 a uplatnenie refundácie nákladov v plnej výške grantu 332.497 EUR, ktoré by mali byť pozemkovému spoločenstvu vyplatené v roku 2021.

10 Palivové a úžitkové drevo

V roku 2020 evidovalo naše pozemkové spoločenstvo 75 žiadostí podielnikov o hotové palivové drevo. **Celkove sme pre podielnikov v roku 2019 zabezpečili 745 prm palivového dreva a 93 prm kánikov, čo predstavuje spolu 553,25 m³.**

Výbor pozemkového spoločenstva si dovoľuje upozorniť na skutočnosť, že cena palivového dreva, ktorá bola stanovená uznesením valného zhromaždenia č. 22/2016 nepokrýva náklady na jeho výrobu a dopravu. Priemerná cena na výrobu a dopravu palivového dreva predstavovala v tomto roku 33,96 EUR/m³, pričom palivo bolo v zmysle uvedeného uznesenia predávané podielnikom v cene 26,36 EUR/m³, čo predstavuje stratu 7,60 EUR/m³ realizovaného palivového dreva. Už v dobe prijatia uznesenia valného zhromaždenia č.

22/2016, boli náklady vyššie ako predajná cena paliva. Odvtedy stúpli priemerné výrobné náklady o 11%. Zároveň sa zmenila celková situácia vo výrobe. Zatiaľ čo v roku 2016 tvorilo palivové drevo pre podielnikov iba 1,3 % z celkového objemu predávanej drevnej hmoty, v roku 2020 už palivo predstavovalo 32,2 % objemu realizovanej drevnej hmoty, čo už nie je zanedbateľná časť. Z uvedených dôvodov navrhuje výbor pozemkového spoločenstva prijať uznesenie, ktorým sa zmení spôsob výpočtu ceny palivového dreva tak, aby jeho cena pokrývala náklady s ním spojené.

O úžitkové drevo požiadali v roku 2020 šiesti podielníci. Žiadosti boli odsúhlasené výborom pozemkového spoločenstva. Vzhľadom na nízky objem vyťaženej drevnej hmoty vhodnej pre použitie na daný účel, mohlo byť úžitkové drevo dodané iba štyrom podielnikom. **Celkove bolo za minulý rok vydané úžitkové drevo v objeme 53,29 m³.**

11 Sponzorské dary

Pozemkové spoločenstvo v roku 2020 obdržalo dve žiadosti o finančné príspevky. Žiadosti boli prerokované na výbore pozemkového spoločenstva. **Pozemkové spoločenstvo vyplátilo finančné príspevky žiadateľom v celkovej výške 100 EUR.**

Tabuľka č. 9: Organizácie, ktorým boli poskytnuté dary od PSBU Pribylina v roku 2020

Žiadateľ	Príspevok
<i>Múzeum liptovskej dediny</i>	50 EUR
<i>Červený kríž - Pribylina</i>	50 EUR

Záver

Vážení členovia pozemkového spoločenstva, rok 2020 bol jedným z najťažších v histórii nášho spoločenstva. Obrovskú prekážku pri organizovaní všetkých činností predstavovali počas celého roku obmedzenia spojené s karanténnymi opatreniami ochorenia COVID 19, pre ktoré sme nemohli uskutočniť riadne valné zhromaždenie. Zároveň bol extrémne drastickým zásahom do nášho hospodárenia nový spôsob povoľovania spracovávania kalamitnej drevnej hmoty, pre ktorý sme nemohli spracovať kvalitnú drevnú hmotu. Uvedená skutočnosť však bude mať aj ďalšiu smutnú dohru v podobe mnohých hektárov lesa zničených podkôrnym hmyzom v roku 2021.

Aj napriek objektívnym prekážkam v práci sa nám podarilo zabezpečiť realizáciu a financovanie lesopestovnej činnosti v potrebnom rozsahu, úspešne zapojiť spoločenstvo do projektovej výzvy a získať tak ďalšie prostriedky na pestovanie lesa. Rovnako tak sa podarilo úspešne rozvíjať nové podnikateľské aktivity, zabezpečiť odbyt drevnej hmoty vo všetkých sortimentoch, ale aj získať ujmy za obmedzenie hospodárenia. Všetkým záujemcom sme dokázali zabezpečiť palivové drevo a udržať aj v náročných podmienkach bežný chod organizácie počas celého roku.

Preto sa chceme v mene výboru pozemkového spoločenstva poďakovať všetkým ľuďom, ktorí nám svojou prácou pomohli zvládnuť tento náročný rok. V prvom rade moja vďaka patrí zamestnancom pozemkového spoločenstva účtovníčke Radke Forgáčovej a lesníkovi Jánovi Čatlošovi. Veľké poďakovanie patrí odbornému lesnému hospodárovi p. Ivanovi Behárkovi. Chceme sa poďakovať členom dozornej rady, hlavne jej predsedníčke Mgr. Dagmar Jurčovej, členom komisie poľovníctva a poľovnému hospodárovi p. Jánovi Stračiakovi. Za spoluprácu ďakujeme starostovi obce Ing. Milanovi Kohútovi. Naším dodávateľom pestovných prác p. Žiškovi, p. Šeďovi a firmám Lesovik s.r.o., Terix s.r.o., Biowald s.r.o. a TatraGreen s.r.o.. Ťažbárom p. Petrulákovi, firmám Drevo-Landia s.r.o., IP-LES s.r.o. a v neposlednom rade pánom Bobrikovi a Gajdošovi z firmy MB+VG s.r.o.. Naším odberateľom firmám K-FOREST s.r.o., Tetrax s.r.o., Bodos s.r.o.. Taktiež firmám zabezpečujúcim údržbu lesných ciest p. Búdovi, p. Pavelicovi. Ďalej sa chceme poďakovať všetkým brigádnikom, ktorí nám pomáhali plniť plán práce, advokátskej kancelárii JUDr. Jančího, firmám ITER SOFT, s.r.o., a LD Centrum. Ďalej firme Geodetické práce – Vrlík s.r.o. Bezpečnostnému technikovi p. Tomčíkovi, p. Miroslavovi Stračiakovi za kontrolu nášho účtovníctva. Dobrovoľnému hasičskému zboru v Pribyline, ako aj všetkým ostatným organizačným zložkám hasičov. Ďakujeme poľovníkom za príkladnú starostlivosť o náš poľovný revír Bystrá. Za príkladnú spoluprácu ďakujeme aj Klubu pribylinských turistov a lyžiarov, ktorý nám pomáha so starostlivosťou o Kolibu pod Klinom. A nesmieme zabúdať poďakovať ani ľuďom, ktorí sú vždy ochotní poradiť a pomôcť nám: Ing. Halkovi, Ing. Eliášovej a Ing. Kováčovi z Pozemkového a lesného odboru Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši, Ing. Celerovi zo Správy Tatranského národného parku, Ing. Rúfusovi z Katastrálneho odboru, MVDr. Stupkovi z Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy, Ing. Kočtúchovi z Odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši. Bez práce týchto ľudí by sme iba veľmi ťažko zvládli všetky úlohy roku 2020.

V Pribyline 18.2.2020

Ing. Michal Králik
Predseda PSBU obce Pribylina